

LABOD izhaja štirinajst-
dnevno v nakladi 2650 izvo-
dov — Ureja ga uredniški
odbor — Odgovorna ured-
nica: Lidija Jež, tehnično
ureja: novinarski servis —
Grafična priprava in tisk
Dolenjski Informativni cen-
ter Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 13

NOVO MESTO, 26. JUNIJA 1987

ŠTEVILKA 10

27. JUNIJ — DAN SAMOUPRAVLJALCEV

V KRIZNIH POGOJIH ZA GOSPODARJENJE SE POSTAVLJA VPRAŠANJE MOČI IN VLOGA SAMOUPRAVLJALCA ŠE BOLJ POUČENO. TO UGOTAVLJAMO ŽE NEKAJ LET, LETOS PA ŠE POSEBNO OZNAČUJE 27. JUNIJ JAVNA RAZPRAVA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU, TOREJ TEMELJNEGA ZAKONA DELAVCEV IN SAMOUPRAVLJALCEV.

ZATO JE ZADNJE ČASE ŠE TOLIKO VEČ RAZPRAV O MOČI SAMOUPRAVLJANJA, VSE VEČ ZAHTEV PO PRERAZPOREDITVI MOČI V NAŠI DRUŽBI, TE MORAJO PRITI NA STRAN TISTEGA, KI USTVARJA; PO SPODBUJANJU SAMOUPRAVLJANJA, KI NUJNO PRINAŠA TUDI ZMANJŠEVANJE NORMATIVIZMA IN ŠIRITEV USTVARJALNOSTI. PRAVZAPRAV JE ŠELE SEDAJ, V TEH TEŽJIH POGOJIH ZA GOSPODARJENJE IN ŽIVLJENJE, NAŠE SAMOUPRAVLJANJE NAPRAVI, RESNI PREIZKUŠNJI. KAJTI V NAVIDEZNI KONJUKTURISMO SE LAHKO POGOVARJALI O TEM, KAJ ŠE PONUDITI, KAJ ŠE USTVARITI, DOGRADITI, RAZŠIRITI, KAKO ŠE SPODBUJATI IN OMOČITI LAŽJE IN LEPŠE DELO IN ŽIVLJENJE.

DANES, KO TE DOBRINE KRNIMO IN VČASIH CELO ZA NAJNUJNEJŠE, KOT JE ZDRAVSTVO, ŠOLSTVO IN KULTURA, ZMANJKUJE DENARJA, KO SE OBČUTNO OŽIJO MOŽNOSTI ZA VIŠANJE DRUŽBENEGA IN OSEBNEGA STANDARDA, ZA BOLJŠANJE POGOJEV ZA DELO... DANES JE MNOGO TEŽJE SAMOUPRAVLJATI. OZIROMA NATANČNEJE: JE MNOGO BOLJ ODGOVORNO BITI SAMOUPRAVLJALEC.

PRAV TO (ODGOVORNOST IN DOSLEDNOST) PA MORA BITI VODILO, KAJTI Z VEČJO MERO ODGOVORNOSTI NE BO VEČ MOŽNIH PRIZADEVANJ PO NATANČNEM PREDPISOVANJU CELO SAMOUPRAVLJANJA. TEGA NAMREČ SPLOH NI MOŽNO PREDPISATI, KAJTI V VSEH TEH LETIH JE TO POSTALO NAŠ NAČIN ŽIVLJENJA. ZATO JE TUDI 27. JUNIJ NAŠ VELIK IN POMEMBEN PRAZNIK, JE SIMBOL DELAVSKE ZAVESTI, MORAL PA BI BITI TUDI SIMBOL ODGOVORNOSTI IN ZRELOSTI.

labod

delavski svet
tovarne oblačil novo mesto
podeljuje

PRIZNANJE

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

za aktivnost pri
razvijanju
samoupravnih
odnosov

predsednik DS

Vesel dopust in
srečno vrnitev na delo
vam želi

uredništvo

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- LETOŠNJI NAJBOLJŠI SAMOUPRAVLJALCI
- O OSEBNIH DOHODKIH PO NOvem
- ŠOFERJI BODO PRAZNOVALI
- ŠE NEKAJ ZANIMIVOSTI S POTI PO JAPONSKI
- MNENJA NAŠIH DELAVCEV: KJE BI SE MORALI BOLJ STABILIZACIJSKO OBNAŠATI?

**s poti
po
Japonski**

sejem v osaki

Predstavil je g. Augustat. Kot svoj proizvod je tu JUKI dodala le svoj plotter, ki se z namestitvijo druge glave (rezalne) spremeni v rezalec šablon. Sicer pa je podoben rezalec že pred leti pokazala GERBER. Poleg že poznane je razvoj tega računalnika napredoval le pri kreaciji.

Sistem programiranega visečega transporta med delovnimi mesti JHS-201 je še vedno na preizkušnji. Sistem je grajen v standardni izvedbi za oddaljenost delovnih mest 1500 m, po naročilu pa tudi druge razdalje.

Stroj s senzorjem DDLSSSE-5-4B/AK-2 ima v programu zajetih do 15 šivov in 8 različnih programov. Ima hitrost do 4000 obratov/min. Senzor ustavlja stroj na robu materiala, na razdalji, kot se programira. Da je zaustavitev točna, se zadnji trije vbodi avtomatsko lahko skrajšajo (transport manj potisne material).

Ista klasa stroja, vendar brez senzorja, je opremljena z vrtljivim nosilcem, na katerem so nameščene tri šivalne noge pod kotom 120°.

Po potrebi se zavrti v položaj šivanja ustrezna šivalna noga. Vendar ta sistem ni nobena novost, niti posebna pridobitev.

Kot novost je JUKI pokazal stroj za »durhniranje« FLS 350 za program VO.

Hitrost stroja je 500 vbodov/min in maksimalna dolžina vboda

6,5 mm ter maksimalna dolžina šiva 1800 mm. Firma JUKI je prikazala svoj novi avtomat za izdelavo gumbnic na prednjih delih srajc — ACF — 171-791 S. Vpenjanje dela ni neposredno pod šivalno glavo, ampak je v posebno vpenjalo, ki potem prestavi vpeti del v pozicijo šivanja. Med vstavljanjem prednjega dela lahko stroj že šiva. Ta način omogoča večjo hitrost stroja, pa tudi dejstvo, da je hitrost glave do 4000 obratov/min.

Delovno mesto z več avtomati lahko vsebuje tudi avtomat za prišivanje gumbov ACF 161-373. Zanimiv je stroj za našivanje etiket z avtomatskim dodajanjem etiket s traku ALS 181. Pri gostejših materialih (usnje, umetno usnje) je za doziranje uporabljen robot RB-2.

Precej široka paleta strojev je bila pokazana v klasi MO 2000 in strojev za nabiranje DLU 490.

V program likanja je za moški program VO izredno zanimiva »carusel« preša JMF 216 za levo in desno likanje prednjega in tudi enako zadnjega dela, za likanje ramen preša JMF 321 ter JMF 245 in JMF 204 za likanje ovratnikov.

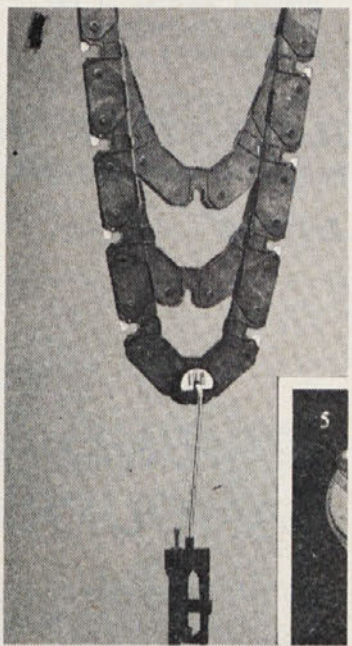
V povezavi z JUKI je razstavljal tudi fima KOBE, in sicer program likanja in zlaganja srajc.

Kapaciteta okoli 1800 kom/8 ur, delo 8 delavcev. Likanje je na preši »vertomat« na 3 pupe. Robot odloži srajco na stojalo (kot pri aparolu). Delavec iz stojala dozira na poseben stroj, kjer mu vstavi ovratni karton in zalika ovratnik. Nato se srajca vpne v polavtomat, ki ima tri zlagalne glave. Stroj vpne srajco v glavo in seveda formira, delavec pa srajco zloži in opremi. Srajca je kvalitetno zložena (mehko zlaganje).

Ista firma ima tudi stroj za zapenjanje gumbov, ki pa ni bil razstavljen, temveč le prikazan film

(naenkrat napne vse gume). Delavka najprej položi desno polovico (srajce ali bluže), nato levo polovico in stroj zapne (način ni bil razviden).

Firma PFAFF je predstavila na sejmu precej ožji program, kot je

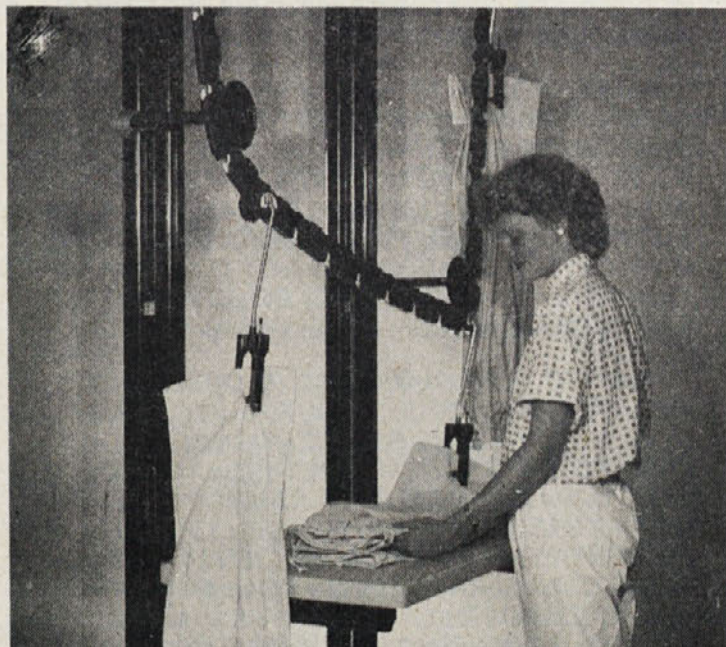
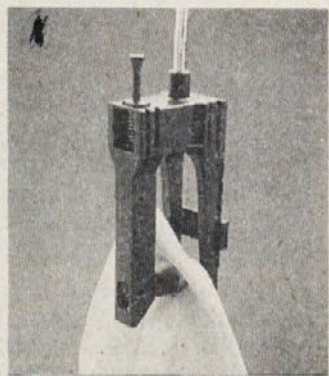
Sejem JIAM 87 je razmeščen v treh ogromnih halah (4, 6, 7) razstavišča.

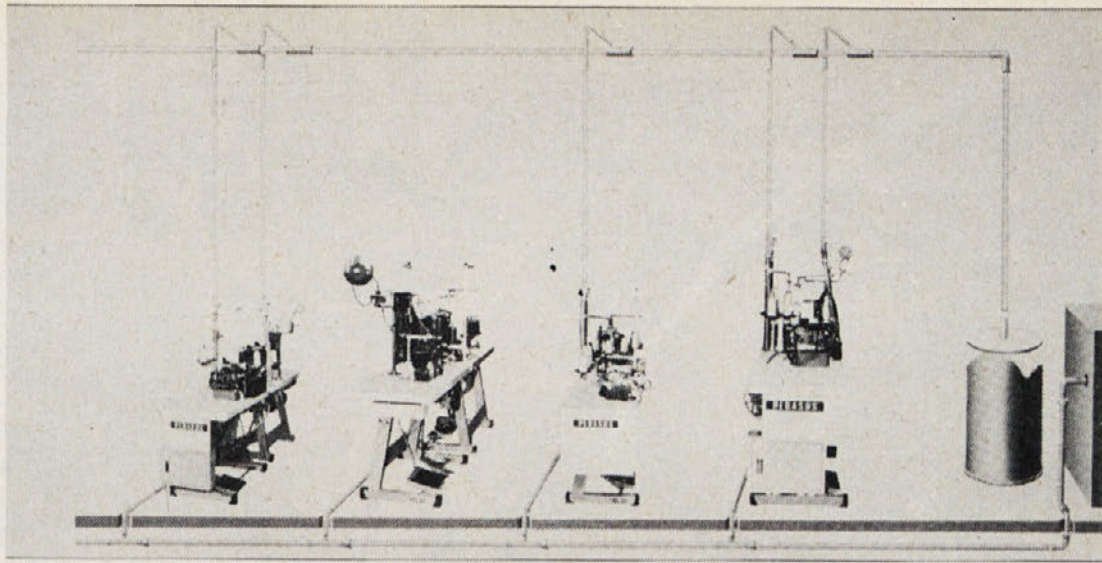
Firma JUKI ima zelo velik aktiven »štant« v hali št. 4.

Na sejmu je JUKI predstavila procesni računalnik Myerodynamics, seveda pod svojim imenom.

Sodoben viseči transport v proizvodnji.

Odvajanje odrezkov in prahu z delovnega mesta s pomočjo pnevmatike.

navada v Kölnu. Med posebnostmi je tole:

Stroj za izdelavo srajčnih luknjic z obrnjeno glavo kl. 3118-2/06-966/06 A. Hitrost stroja je 4500 obratov/min. Zaradi večje hitrosti in manjše menjave sukanca je produktivnost veliko večja. Stroj je toliko izpopolnjen, da je firma PFAFF izdelal tudi že avtomat kl. 3818-1/01, ki ima 3 glave. Razdalja med luknjicami se lahko nastavlja od 80 do 110 mm. Novi dvoigelní stroj s programom za izklop leve ali desne igle je opremljen tudi s senzorjem za ustavitev na robu materiala. Stroj je primeren za težje materiale, vendar predstavniki firme trdijo, da je ravno tako rešeno za fine materiale, kjer je tudi rešeno vprašanje puščanja zanke na vogalih. Potrebno se je dogovoriti s firmo PFAFF za demonstracijo stroja, saj imamo v programu PŠ precej potreb.

Vprašanje pa je, koliko je tu lahko nadomestljiv enoigelní stroj s programom in senzorjem (senzomat), ki ga je firma PFAFF ravno tako prikazala na sejmu. PFAFF je prinehal izdelovati klaso 460, dela za sedaj novo klaso 560, ki ima avtomatsko mazanje iglenjače in visoki hub (do 36 mm), zato je zelo primerna za razne težine materialov (od finih do težkih).

Firma VEIT je razstavljala skrčen program strojev in naprav za likanje. Glede reklamacije naših likalnih naprav v tozdu Libna (tudi Delta) je g. Hasse zagotovil, da bodo takoj po končanem sejmu dokončno rešili probleme.

Firma PEGASSUS je razstavljala šivalne stroje za pletivo. Prikazali so zanimiv sistem za odvajanje odrezkov in prahu od strojev s pomočjo stisnjene zraka. Med stroji je speljan sistem plastičnih (prozornih) cevi, v katero so tangencialno speljani priključki od vsakega stroja. Zaradi hitrosti zraka po cevi nastane podtlak, ki potegne odrezke in prah od stroja.

Razen večje čistoče in urejenosti delovnih mest je to tudi dobra preventiva proti požaru.

Firma BROTHER je imela na sejmu največji razstavljeni prostor. Veliko strojev je bilo prikazanih za program jeans. Razstavljen je bil tudi avtomat za izdelavo ovratnikov in zapetnikov. Seveda je tudi firma Brother pokazala strojski program in senzorjem.

Firma RIMOLDI je imela manjši razstavljeni prostor. Stroj kl. 264-38-IMR-01 s pnevmatskim nožem št. 195-10 je namenjen za prišivanje ovratnika na triko srajcah s trakom. Stroj ima dvojni verižni šiv in spodnji diferencialni transport.

Firma ADLER je prikazala svoje standardne avtomate in nekaj strojev iz programa za predelavo usnja. Poleg je razstavljala Durkopp svoj sistem visečega transporta, luknjičarke in avtomat za luknjice (kjer je razmik glave). Pokazali so tudi entlarico, ki naj ne bi bila občutljiva na hitre prehode debelin, kar pa je funkcionalno le pri zelo malih hitrostih.

Firma REECE je med drugim prikazala izpopolnjeno luknjičarko, z ali brez očesa in z zatrzjevanjem.

Firma MITSUBISHI je pokazala šivalni stroj za prišivanje spencev (namesto kovičenja). To je primerno zlasti za tkanine, kjer se kovičeni spenci radi iztrgajo.

Svoj program so razstavljale tudi firme YAMATA, UNION SPECIAL in SINGER.

ETONov sistem visečega transporta ima plastične elemente, vendar je praktičen predvsem zato, ker lahko enostavno z vgraditvijo ali z odvzemom enega člena, približaš ali dvigneš transportirani del na delovnem mestu. To je sistem ETON 2002 MDF.

Za rezanje kartona do debeline 2,5 mm je firma PROCEED pokazala napravo ULTRASONIC. V Jugoslaviji zastopa firmo MEAKANTILE Zagreb.

Zelo učinkovite sisteme označevanja predstavlja poseben svetlobni sistem, ki ga je pokazala firma NIPPON COMPONENTS. Nad polagalno mizo se montira naprava, ki pošilja snop svetlobe v obliki križa. Križ je pravokoten in je odlično vodilo pri polaganju karo materialov. Podobne naprave izdeluje tudi firma TAKENAKA OPTONIC CO LTD.

Firma KINADI je razstavljala stroje za rezanje traku iz bal. To so stroji za diagonalno in normalno rezanje. (Podobne stroje ima Lisca in Jutranjka, ki tudi delata eventuelne usluge. Jutranjka ima tudi dober stroj za žigosanje, kar bi bilo koristno videti.) Na sejmu je bilo zopet veliko proizvajalcev procesnih računalnikov.

LECTRA je prikazala nov izpopolnjen »ploter«. Je bolj masiven (manj vibracij) in hitrejši od dosedanjega. Prikazan je bil tudi sistem računalniško vodenega razreza po že poznanem sistemu firme GERBER. Vendar pa je firma GERBER sistem rezanja izpopolnila, saj takoj za rezalnim nožem polaga (odvija) dodatno folijo, ki razrezane dele zopet z vakuumom fiksira. Pri malih delih je prej namreč obstajala nevarnost, da se pri rezanju izvlečejo in razkopljejo. V tem primeru pa jih dodatna folija fiksira.

Firma Toyota je na sejmu prikazala model konfekcijske tovarne v prihodnosti:

— stoječa delovna mesta in ena delavka streže več delovnim mestom,

— transportni trak (viseči) dozira material in polizdelke na delovno mesto,

— polavtomatsko in avtomatsko izvedene operacije, kjer delavec opravlja v glavnem vpenjanje in kontrolo.

Na kratko bi lahko opredelil svoje vtise takole:

1. Klasični stari avtomati nimajo perspektive, saj so zaradi

fleksibilnosti proizvodnje neprierni (seveda so izjeme).

2. Vse bolj se uveljavlja senzor-ska tehnika, ki se vgrajuje ne le v navadne, temveč tudi specialne stroje in jim razširja namembnost.

3. Velik poudarek se daje reševanju vmesnega transporta. Poudarek je na programsko vodenemu visečemu transportu.

4. Vidno se dela na razvoju robotizacije, vendar bolj v smeri doziranja kot pa samega izvajanja operacij (npr.: JUKI robot za rokavne in ramenske operacije moškega suknjica je še vedno v enaki fazi razvoja, kot pred dvema letoma v Kölnu).

5. Pospešeno se razširja uporaba posameznega računalnika (od faze kreiranja do rezanja).

6. Moderen koncept razvoja modela konfekcijskega obrata slo-ni na:

— strežbi več delovnim mestom,

— povečani kontroli kvalitete dela,

— programiranjem visečim transportu.

— stoječih delovnih mestih, ki omogočajo hitro strežbo, fleksibilnost in pestrost dela; delo postaja tem bolj zanimivo in ne gre več v tisto mikrorazdrobljenost, kot je model tekočega traku Taylor,

— v likanju je tendenca programiranih karusel sistemov z uporabo robotov za doziranje,

— v krojenju je poudarek na razvoju polagalne tehnike, seveda pa tudi krojenja s procesnim računalnikom.

Razvojna služba:
VLADIMIR ŠKRINJAR,
dipl. inž.

—zanimivosti— japonci in prosti dnevi

Le večja podjetja imajo proste sobote in nedelje, sicer pa večina Japoncev ob sobotah dela. Letni dopust ponavadi traja teden dni, v redkih primerih 2 tedna. Praznikov, na katere ne delajo, je dvanajst:

1. januar — novo leto
15. januar — dan odraslih
11. februar — dan ustanovitve Japonske
21. marec — enakonočje
29. april — carjev rojstni dan
3. maj — dan ustave
5. maj — dan otrok
15. september — enakodnevje
10. oktober — dan športa in zdravja
3. november — dan kulture
23. november — dan zahvalnosti delu
- Štirikrat letno pa gredo verniki v hram: na oba ekvinokcija, v avgustu in za novo leto.

razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo v letu 1987

Najpomembnejša določila, ki urejajo ugotavljanje celotnega prihodka, dohodka in delitev doseženega dohodka, so določena v precejšnjem številu zakonov ter z drugimi družbenimi in planskimi akti.

Najpomembnejši so naslednji:

- zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka (Ur. list SFRJ, 72/86),

- zakon o sanaciji in prenehanju OZD (Ur. list SFRJ, 72/86),

- zakon o zjamčenem osebnem dohodku in izplačevanju osebnih dohodkov v OZD, ki pošlje z izgubo (Ur. list SRS, 46/86),

- zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev za leto 1987 nad rastjo produktivnosti dela (Ur. list SFRJ, 12/87, 22/87),

- pravilnik o načinu določanja zneskov sredstev za osebne dohodke in skupno porabo za leto 1987 (Ur. list SFRJ, 18/87, 23/87, 30/87),

- družbeni dogovor o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji s spremembami in dopolnitvami (Ur. list SRS, 20/87),

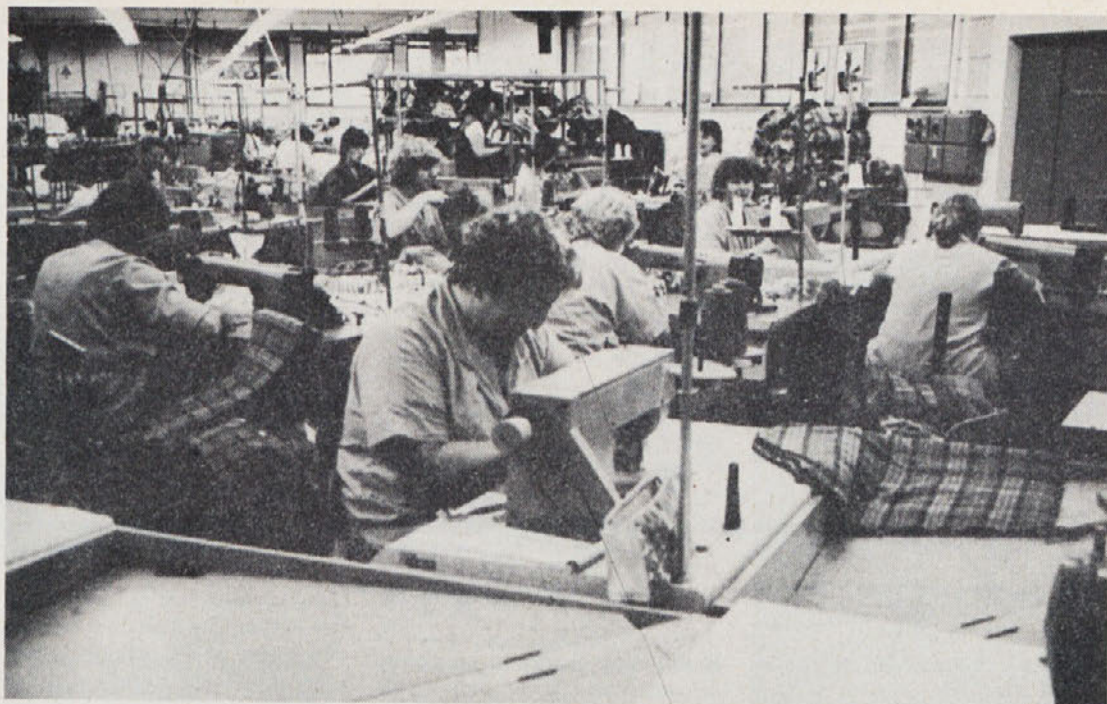
- usmeritve za uresničevanje določil družbenega dogovora (Ur. list SRS, 20/87),

- metodologija za izvajanje usmeritev družbenega dogovora (Ur. list, 20/87).

Po drugem členu družbenega dogovora je potrebno te skupne družbene usmeritve razčleniti v samoupravnih splošnih ciljih in samoupravnih sporazumih v samih organizacijah in med organizacijami združenega dela, in sicer v:

- sporazumih o združevanju dela in sredstev za pridobivanje skupnega dohodka in skupnega prihodka,

- sporazumih dejavnosti, ki urejajo skupna izhodišča, osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo,

- sporazumih delovne organizacije, ki urejajo skupne osnove in merila za razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo ter samoupravnem splošnem aktu posameznega tozda,

- planskih aktih tozdov in DS. S planskimi razmerji naj bi zagotovili odvisnost velikosti sredstev za OD in SP od doseženih rezultatov dela ter od rezultatov upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

Pri planiranju in razporejanju dohodka in čistega dohodka naj bi veljalo naslednje pravilo:

- OZD, ki dosegajo nadpovprečno raven uspešnosti gospodarjenja glede na dejavnost ter na tej podlagi tudi nadpovprečno akumulacijsko stopnjo glede na dejavnost, lahko oblikujejo tudi nadpovprečna sredstva za bruto osebne dohodke in skupno porabo na delavca glede na dejavnost;

- OZD, ki dosegajo podpovprečno raven uspešnosti gospodarjenja glede na dejavnost, oblikujejo lahko le podpovprečna sredstva za osebne dohodke in skupno porabo na dejavnost.

Iz navedenih predpisov in usmeritev je nedvoumna ugotovitev, da mora biti razporejanje dohodka za OD v posameznem tozdu usklajena s skupnimi razvojnimi interesi v DO, SOZD, občini, republiki in federaciji. Zato so bile potrebne skupne družbene usmeritve, ki naj bi z osnovami in merili zagotavljale skladno razporejanje dohodka in čistega dohodka za osebne dohodke, skupno porabo in akumulacijo.

Osebnih dohodkov se ugotavljajo in delijo na bruto osebne dohodke na podlagi:

- rezultatov živega dela delavcev kot akontacije OD v mesecih med dvema obračunoma poslovanja, glede na planirane in

dosežene rezultate dela in poslovanja OZD ter v okviru planiranih sredstev za OD v skladu s splošnimi akti,

- rezultatov upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi kot minulim delom v OZD na področju gospodarstva se oblikujejo po PO v skladu z letnimi usmeritvami.

KDAJ LAHKO ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA PRIČNE OBLIKOVATI IN IZPLAČEVATI OSEBNE DOHODKE PO DRUŽBENEM DOGOVORU?

Ko bodo organizacije združenega dela glede na 16. člen intervencijskega zakona uskladile svoje akte, z dogovori in letnimi usmeritvami za leto 1987 ter dobile mnenje ustreznega koordinacijskega telesa za spremljanje.

To pomeni, da za OZD, ki pridobijo mnenje občinskega odbora udeležencev dogovora preneha uporaba določb zveznega intervencijskega zakona o osebnih dohodkih.

V spremembah in dopolnitvah dogovora pa je določeno, da bodo udeleženci smatrali, da ima OZD usklajene akte, če ima usklajen svoj planski akt.

Po drugem odstavku družbenega dogovora in na podlagi določil zakona o ČP in dohodku pa je razumeti, da je usklajitev samoupravnega splošnega akta, ki ureja delitev dohodka, pogoj za izplačilo OD na podlagi rezultatov upravljanja in gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

To pa pomeni, da na osnovi usklajitve planskih aktov z določili družbenega dogovora lahko izplačujemo le akontacije osebnih dohodkov za živo delo.

OBLIKOVANJE SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE

Oblikovanje sredstev za osebne dohodke se zaradi dopolnjenega

dogovora in novih letnih usmeritev na področju razporejanja dohodka bistveno menja osnova za razporeditev dohodka in čistega dohodka za osebne dohodke opredeljuje mera uspešnosti gospodarjenja in na njeni podlagi se izračuna družbeno primeren obseg sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

OZD ugotovijo raven uspešnosti tako, da primerjajo doseženi čisti dohodek s seštevkom zmnožka povprečnega bruto osebnega dohodka na delavca v gospodarstvu SRS, faktorja odstopanja poprečnih OD glede na gospodarstvo SRS ter števila delavcev v OZD,

- zmnožka poprečne skupne porabe na delavca v gospodarstvu SRS in števila delavcev v OZD in

- zmnožka akumulacijske stopnje v dejavnosti in poprečno uporabljenih sredstev v OZD.

Faktor odstopanja poprečnega bruto osebnega dohodka na delavca v OZD glede na gospodarstvo v preteklih šestih letih izračuna na podlagi podatkov o svojih doseženih poprečnih letnih bruto OD in podatkov o bruto OD na delavca v gospodarstvu Slovenije.

Na osnovi izračunane mere uspešnosti izračuna tozdr primeren obseg sredstev za OD in SP z uporabo korekcijskega faktorja, ki je določen v usmeritvah dogovora glede na doseženo mero uspešnosti.

Skladno z določili republiške resolucije za leto 1987 se za določanje večjih pozitivnih deviznih učinkov pri izvozu na konvertibilno področje pri izračunu sredstev za OD lahko uporablja povečan korekcijski faktor.

Če so se tozdi in DS sporazumeli v ustreznem samoupravnem splošnem aktu, lahko usklajujejo raven sredstev za OD in SP v okviru delovne organizacije.

DARINKA ANTONČIČ
plansko-analitska služba

po sledih sprejetih sklepov

Med ukrepi za boljše gospodarjenje smo sprejeli tudi sklep, da tozdr Commerce do konca tega meseca odpravi nepotrebne zaloge, ki so se nabirale več let in ki nas danes lahko občutno bremenijo. Kako so se lotili te nič kaj lahke naloge in ali jim bo uspelo do zastavljenega roka zmanjšati zaloge: o tem sem se pogovarjala z direktorjem tozda Marjanom Vodopivcem in vodjo nabave Mirkom Rupnikom.

M. Vodopivec: »Naloga je težka, lotili pa smo se je zares odgovorno in resno. Kljub temu danes še ne morem reči, v kolikšni meri nam bo uspelo zmanjšati zaloge. Nekaj te je v zastarelih dezeni in barvah; tako osnovnega materiala s podlogami vred in ostalim pomožnim materialom, kot so na primer gumbi in sukanec. Od določenih delovnih nalogov so ostajali kosi tkanine, ki niso bili do konca predelani, nekaj ostankov je iz naslova slabe kvalitete itd. Nenapovedan popis teh zalog po tozdrh je pokazal, da so le-te občutne. Manjše kose tkanin bomo prodali prek naših industrijskih prodajal, nekaj te zaloge pa bomo poskušali predelati. Kar se tiče gotovih izdelkov, so zaloge bolj pospravljene. Le nekaj zaloga je iz tekoče kolekcije, kar povzroča vse težja situacija na trgu, vendar bomo te ponovno poslali v pro-

dajo. Kljub temu pa menim, da se nam ne bo treba zatekati k raznim oblikam spodbujanja prodaje: od predčasne zniževanja do podaljševanja rokov plačila, česar se mnogi konfeksionarji že poslužujejo.«

M. Rupnik: Zaloge so se nabirale leta in leta. Od posameznih delovnih nalogov se je nabirala zaloga od 10 meterskih kosov pa do ostankov iz večih bal, ki sežejo v enem dezeniu tudi do 200 metrov. Kot rečeno, je del teh zalog tudi zaradi slabše kvalitete, večji delež teh pa je iz naslova nepravilnega odnosa do blaga. Predvsem dražje tkanine bi morale biti deležne bolj natančnega pregleda in bolj zaostrenega odnosa, ne pa da zaradi začetne napake v bali odpišemo kar celo balo. Nekaj ostankov je tudi zato, ker je bila že ob načrtovanju delovnega naloga vzeta prevelika rezerva. Nekaj centimetrov pa se pri večji količini hitro pokaže v občutnih metrih. Kar se da, oziroma kar je primerno za predelavo, bomo predelali, nekaj bomo odprodali. Menim pa, da nabavna služba ni pravi naslov za te posle. Z naše strani je bilo vse narejeno — nabavili smo po naročilu. Seveda pa se moramo za naše skupne rezultate vsi truditi. Več težav bo s porabo pomožnega materiala. Predlagali smo, da tozdr iz zaloga tega naredi dezen listo, na osnovi katere se bomo odločali po vključevanju pomožnega materiala v nove delovne naloge. Vse to delo zahteva tudi precej ljudi, ki jih niti nimamo, zato smo predlagali, da ostaja predvsem pomožni material v tozdrh in da ga usmerjamo v predelavo iz našega centra.

Naprej pa mora veljati le eno: vse je treba predelati do konca. Pri tem ne bi smeli odstopati.«

predstavljamo vam commercev avto park

Za šoferje pravijo, da so z eno nogo v bolnišnici, z drugo pa v zaporu...

Naš avtopark dostavnih vozil šteje 17 vozil in prav toliko šoferjev. Štirje so v Ljubljani, ostali pa v Novem mestu. Nekaj teh prevozov pa imajo tudi tozdr sami, vendar bomo tokrat spregovorili o avtoparku, ki je v sklopu tozda Commerce.

Koliko so stara ta vozila? Dva avtomobila sta bila kupljena leta 1970, štirje 1976, dva 1983, šest 1984 in trije so letošnji.

Povprečno naredi en dostavni avto iz tega avtoparka 4000 kilometrov mesečno, v sezoni pa se ta številka vrti okoli 10.000 kilometrov. Število kilometrov se večja, povedati pa je treba, da na račun zmanjševanja najetih vozil. Ta so bila ob pretekli večji kooperaciji sicer v večji meri potrebna, vendar je racionalnejši pristop k prevozom, ki gotovo predstavljajo dokajšen znesek, zato se najem tujih vozil močno zmanjšuje.

V lanskem drugem polletju smo imeli v Labodu 116 najetih prevozov, ki so bili v večini na daljših relacijah (Foča, Prokuplje, Đakovica ipd.). V letošnjem prvem

polletju pa smo imeli do sedaj vsega skupaj 32 najetih prevozov.

Poudarek je na racionalizaciji prevozov. To tako enostavno zapisano misel pa je v praksi kaj težko realizirati, kajti vsak naročnik prevoza opravičuje svoje zahteve tako in drugače, vendar pri tem mnogi preradi pozabljajo, da za nekaj kilometrov tovora ni racionalno narediti nekaj sto kilometrov. Naročila pa so kar deževala in vse je bilo nujno. Stanje je postajalo nevzdržno, zato je vodja avto parka prišel s problematiko na sestanek odgovornih v tozdr Commerce. S skupnimi močmi so le dosegli določen red pri naročevanju prevozov, ki omogoča tudi primerno usklajevanje. Tako so sedaj v povprečju ta dostavna vozila zasedena 61%, pri čemer je treba vedeti, da je velikokrat v eno smer avto poln, nazaj pa se vrača prazen.

Toda če se le da, se temu izognejo. Tako je pri tovarnjakih doseženo že višje povprečje zasedenosti (to se vrti med 70 in 80 odstotki, kar pa je že lep uspeh).

Vemo, da naši fantje vozijo cele dneve, da so na poti ponoči itd. Kako so nagajani? Vse nočne in ne vem še kakšne dodatke imajo vključene v stimulacijo, ki znaša 8,7 din po kilometru, kot nadomestilo za potne stroške pa je tu še 12,4 din po kilometru (velja od 1. junija dalje). Ob tem dobe šoferji še 20.000 din akontacije za cestnino, kar bo nujno čim prej povišati, saj je tak znesek komaj za pot po nižji avtocesti.

Naporno in nevarno je delo šoferjev. Ljudska modrost pravi na njihov račun, da so vedno z eno nogo v bolnišnici, z drugo pa v zaporu. Delo šoferja je psihično naporno, pa tudi fizično zahteva to precejšnje moči. V Beogradu mora na primer naš šofer obiskati okoli 50 prodajal... Skakanje iz avta v avto, ure in ure vožnje... vse to pušča posledice. Lojze Kum, vodja avtoparka, pravi, da se poklicne bolezni že pojavljajo. Gotovo so to vprašanja, ki zahtevajo tehten pristop odgovornih služb.

Ob 13. juliju, dnevu šoferjev, čestitamo vsem našim voznikom. V našem avto parku so to: Niko Filipi, Jože Cvelbar, Anton Kovač, Ivan Oberč, Franc Praznik, Anton Praznik, Zdenko Tekstor, Lojze Šušteršič, Alojz Štine, Ivan Zoran, Samo Čelesnik in Alojz Kum. V Ljubljani pa so naši šoferji: Jože Gril, Janez Janc, Jože Jeršin in Stane Muster.

Med nami pa sta tudi oba Franca iz Ptuja, Libnin kurir Sintič pa iz Novega mesta Toni Gotlib ter Viktor iz Temenice in seveda naša Božo in Franci, ki vozita osebna službena avtomobila.

SREČNO!

Šoferje je težko dobiti skupaj, saj jih poti vodijo daleč naokoli. Pa vendar se jih je večina uspela zbrati za skupinski posnetek.

Letošnji najboljši samoupravljalci:

Slavica Tomić, enota Commerce Ljubljana

Lea Kumer, Zala

Rado Zupan, DSSS

Jožica Sašek, Ločna

Ljudmila Petrovič, Delta

Majda Greznik, Temenica

Ljubica Nenadič, Tip-top

Jožica Kerin, Libna

o naših prodajalnah in o prodaji za naše delavce

Skoraj polovico letošnjega leta je za nami, zato pogledjmo, kako so naše prodajalne poslovale v tem obdobju:

Če se ozremo nazaj na januar, v čas razprodaj, ugotavljamo, da smo kolekcijo jesen-zima 86 odlično razprodali, da nam je ni skoraj nič ostalo na zalogi. Kljub temu pa sta plan prodaje v juniju dosegli samo dve naši prodajalni, in to Novo mesto s 25.193.851 din ali 127 odstotkov plana, CML Ljubljana s 357.877 din (131 odstotkov), v Ptujju so dosegli 9.283.806 din (88 odst. in v Krškem 8.957.017 din (76 odstotkov). Vzrok, da je v Ptujju in Krškem bila tako slaba realizacija, je v tem, da smo že pred znižanjem dobro prodali blago in kolekcijo jesen-zima 86.

Že v februarju se je promet popravi, ker smo začeli dobivati nove kolekcije, začeli pa smo tudi že prodajati srajce in bluže s kratkimi rokavi, katere so nam ostale

iz preteklega sezone. To je tudi razvidno iz doseženega prometa. Tako so v Novem mestu dosegli 31.262.468 din 169 odstotkov plana, v CML Ljubljana 25.065.657 din (130 odstotkov), v Ptujju 15.829.791 din (182 odstotkov) in v Krškem 12.784.685 din (160 odstotkov), kar nam pove, da smo v februarju dobro prodajali, kar je tudi posledica ugodnega vremena, ki je tudi barometer naše prodaje.

V marcu smo realizirali plan s 131 odstotki, po posameznih prodajalnah pa tako: v Novem mestu je bila realizacija prometa 35.582.035 din (132 odstotkov), v CML Ljubljana 37.266.330 din (125 odstotkov), v Ptujju 20.313.568 din (142 odstotkov) in v Krškem 13.851.430 din (129 odstotkov).

PRODAJA NA OBROČNO ODPLAČEVANJE NI DOSEGLA ŽELJENEGA UČINKA

Za april smo imeli v planu tako imenovano »sindikalno prodajo« za delavce Laboda. Ta prodaja pa iz leta v leto izgublja na pomenu. Včasih je bil namen te prodaje omogočiti delavcem Laboda čim ugodnejši nakup labodovih izdelkov. Zakaj ni več tako? Če vemo, kakšne so danes cene naših izdelkov in vemo kakšni so naši osebni dohodki, bi naši delavci več kupili, če bi dobili kak komercialni popust, ali vsaj vpis v »kartice« in pa odplačilo na 3 mesece. Druge trgovinske organizacije nudijo prodajo konfekcijskega blaga tudi

Prodajalna v Libni

od 3 pa celo do 6 mesecev, s tem da do 3 mesecev ni obresti. Zato sem mnenja, da bi morda imeli pri naslednji sindikalni prodaji več razumevanja.

Iz tega sledi, da je letošnja sindikalna prodaja (tako jo imenujemo) v celoti uspela samo v Ptuj, delno v Krškem, slabše pa v Novem mestu, Ljubljani in Trebnjem, v tozdu Zala Idrija pa je popolnoma neuspela, ker so zaposleni dobesedno ignorirali prodajo. Kaj je bil vzrok, zakaj niso kupovali, pa ni moja skrb, ampak nadrejenih. Za ilustracijo lahko povem, da smo v Idriji prejšnja leta odlično prodajali in to gotovo tudi zato, ker je ta toz najbolj oddaljen od naše najbližje prodajalne. Zato menim, da bi morali odgovorni imeti do teh naših delavcev večji posluš.

Kaj ni škoda za izgubljeni promet! Tako smo dosegli skupaj z sindikalno prodajo, ki ni uspela, kot smo pričakovali, naslednje realizacije. V prodajalni Novo mesto 48,991.213 din 110 odstotni plan, v CML Ljubljana 46,195.001 din (116 odstotkov), v Ptuj 23,746.601 din (103 odstotkov) in v Krškem 20,751.351 din (105 odstotkov).

Da so indeksi tako nizki, je kriva sindikalna prodaja, ker smo v planu predvideli prodajo.

Težave se odražajo tudi v naših prodajalnah.

V maju pa so tudi nas prodajalce v Labodovih prodajalnah dosegle težave naše družbe, kar je razvidno tudi iz realizacij po prodajalnah. V Novem mestu so dosegli 49,378.368 din (99 odstotkov plana), v CML Ljubljana 66,886.219 din (169 odstotkov višji promet je v CML iz naslova večje prodaje bluz in srajc za letalsko družbo Inex-airways).

V Ptuj so dosegli 27,448.705 din (95 odstotkov) in v Krškem 28,117.099 din (108 odstotkov).

Skupna dosežena realizacija v maju je znašala 171,830.391 din (118 odstotkov plana).

Ta skupni indeks pa nas ne zaveja, ker vemo, da kupna moč iz dneva v dan pada, vemo pa tudi, da bomo prišli na vrsto tudi konfektionarji, saj se obleki lahko odpoveš, hrani pa ne.

Zato se bomo za naprej trudili, da bomo imeli dobro ponudbo in

da bomo še prijazni ter uslužnejši do kupcev.

TONE KOSTANJŠEK
koordinatorka ind. prodajaln Labod

modna revija

UTRINKI Z MODNE REVije DIPLOMANTOV OBlikovanja TEKSTILA IN OBLAČIL UNIVERZE EDVARDA KARDELJA V LJUBLJANI

29. maja je bila v srednji dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani 8. modna revija študentov tekstila in oblačil. Revija je bila prikazana na svojevrsten način in povsem drugače, bolj svobodno izražena kot običajne komercialne revije. Modele niso nosile manekenke, temveč baletna skupina.

Domala vsi modeli so bili oblikovani po visoki modi, ki jo narekujejo visoko zvaneči kreatorji in jo je zaslediti po tujih modnih revijah.

Linije so bile nakazane ravne ali oprijete, skratka poudarek vseh prikazanih modelov je bil na klasično eleganco. Dolžina oblačil se je prepletala od maksi pa postopoma vse do minija, odvisno od namena oblačila.

Materiali so bili žerseji, lan in fini gabardeni ter pletenine.

Barve oblačil so bile vse v tonih današnjih modnih barv. Prevladovala je črna, zažgano rjava, bela ter nežno pastelne barve.

Pokrovitelj te lepe prireditve je bil Jugotekstil Ljubljana, sodelo-

valo pa je več tekstilnih in kofencijskih tovarn.

Na prihodnji taki reviji bi bila lepa poteza tudi DO Labod, da sodeluje, saj bi bila obenem s tem izražena tudi reklama našega kolektiva.

ALOJZ CEGLER
enota Commerce Ljubljana

bucike

malo drugače...

Niso redke pritožbe, da je vse manj človečnosti, premalo poslušanja za težave drugih, vse preveč sebičnosti, privošljivosti in egoizma. In ob tem le še apatična ugotovitev, da je to pač bolezen današnjega časa.

Pa vendarle nismo povsod ljudje med seboj tako zelo odtujeni in tako zelo vase zavervani. Gotovo pa je še posebno svetel primer Ločne. Vseh 315 zaposlenih je kot eden, ko je treba pomagati sodelavki v stiski, ko zaradi bolezni ali smrti v družini kateri izmed njih sreča obrne hrbet. V takih primerih delavke Ločne brez velikih besed ali načrtovanih in zapisanih akcij izkažejo globoko in iskreno solidarnost. Ob vsakem takem primeru so samoiniciativno od svoje še vedno majhne plače rade odštele določen denar za pomoč, iz česar je vedno nastal kar občuten kupček. Pa ne le za enkratno pomoč, saj so v svojo skrb vzele otroke njihovih umrlih sodelavk. Ne pozabijo jih ob nobeni priložnosti, in tako so prav te dni pripravile oblačila za nekaj »njihovih sirot«. Tudi deklici pravkar umrle Ane Jordan imata že pripravljena oblačila za na morje, kamor gresta z našo kolonijo. Pripravljen pa je tudi že denar za jesensko garderobo in za najnujnejše potreščine...

Tudi sindikat v Ločni nima težav, ko teče beseda o kakršnikoli pomoči. Brez tiste tako značilne nevoščljivosti, ugibanj, podtikanj, ki so na žalost tolikokrat prisotna v nekaterih drugih, na videz bolj ugajanih in bolj razumevajočih delovnih okoljih, je tu izreden občutek iskrene solidarnosti in razumevanja. Tako iskreno pomoč pa je lepo sprejeti...

Zato velja delavkam Ločne vse priznanje za negovanje tople človečnosti in za visoko tovariško zavest. Sicer pa je to tudi veliko, morda kar največje človeško bogastvo. Se bomo od njih kaj naučili in se tudi mi obogatili s to lepo lastnostjo poslušanja za človeka in iskrene solidarnosti.

labod na splitskem festivalu

Na zaključni prireditvi splitskega festivala popevk, 4. julija, se bomo labodovci predstavili z našimi izdelki. Na elitni prireditvi, kakršna je splitski festival popevk, bomo nastopili z dokaj obsežno modno revijo, ki pa ne bo strnjena, ampak bo predstavitev naših modelov skozi cel večer. Prenos te prireditve bo v živo potekal na televizijskih programih.

Na ta dan pa bo tudi v samem mestu popoldanski prikaz naših izdelkov, in sicer v osrednji prodajalni Jadranka Primca.

In končno, v Splitu, to je na našem zelo pomembnem tržišču, pa poteka tudi večja prodajna akcija: teden Laboda.

leto dni po končanem šolanju: ana belšak iz delte

Pred letom in pol smo objavili pogovor s Titovo štipendistko v Delti, Ano Belšak. Šolala se je v skupini Deltinih delavk za pridobitev 5. stopnje izobrazbe, ali, drugače povedano, za konfekcijskega tehnika. Šolo je uspešno zaključila in tako smo želeli leto dni po maturi zvedeti, kako uporablja pridobljeno znanje, kje je, kaj dela. Za osvetlitev spomina še podatek, da smo jo v decembru 1985 lani zatekli na delovnem mestu brigadirke 2, ki ga je takrat pravkar sprejela. In danes vodi brigado, ki šiva bluze, in tudi na ta dela in naloge pa je bila sprejeta pred dobrim mesecem in pol.

Kakšne so izkušnje in koliko pridejo v šolanju pridobljena znanja prav?

»Čeprav sem brigadirka sorazmerno kratek čas, imam že kar nekaj izkušenj, ki vse govore, da je delo organizatorja izredno zahtevno, da narekuje veliko dodatnega truda pri organizaciji dela, pripravi, ki se večkrat podaljšajo v delo doma, skrbim... Pri tem mi seveda teoretična znanja še kako prav pridejo, saj pogosto prelistavam knjige in skripte, še posebno pa dragocen priročnik za tekstilno tehnologijo.«

Kaj vas kot »novo-pečeno« brigadirko najbolj obremenjuje?

»Najbolj sem obremenjena z mislijo na pripravo dela za prihodnji dan. Iz delovnega naloga si naredim izračun glede na število delavk v brigadi in delovne kapacitete. Pri tem je treba imeti v mislih vsako delavko zase, ki ji je treba omogočiti, da dosega primerne rezultate, da dobi delo, ki ga bo dobro opravila, in podobno. Da bi pravilno porazdelila delo, pa mora seveda najprej sama obvladati vse operacije.«

Pravi, da si mora za marsikatero novost vzeti nekaj časa, da »sporba«, da se nauči. Sama je šivala, napredovala potem po stopnjah in vzporedno s šolanjem. Brigadirsko delo pa je še kaj drugega poleg samega organiziranja dela. Kako poskrbi za primerno vzdušje, za primeren

nivo obveščenosti, za spodbude, za pogovore okoli kvalitete, saj vemo, da je delovni tempo izredno hiter in zahteven?

Zberemo se med malico v garderobi in se pogovorimo o vsem potrebnem. Sprejeta sem bila zelo lepo in v tem vzdušju skušam nadaljevati naše sodelovanje v brigadi. Res pa je zelo malo časa, in tako so nekatere vsebine odrinjene ob stran, čeprav ne bi smele biti. Včasih sem si vzela čas za sleherni samoupravni akt, za vse dogajanje v tozdu in v delovni organizaciji, sedaj pa me je samo delo tako zelo zaposlilo, da trenutno posvečam vse sile le temu. Gotovo bom s prakso dobila več rutine in bo sčasoma tudi kaj več za družbenopolitično delo.«

In cilji?

»V brigadi želim dvigniti kvaliteto. Ta pri težjih izdelkih ni vprašljiva, toda pri lažjem delu želi vsaka šivilja pridobiti zamujeni čas in potem s hitrostjo izgublja na kvaliteti tam, kjer ta sploh ne bi smela biti vprašljiva.«

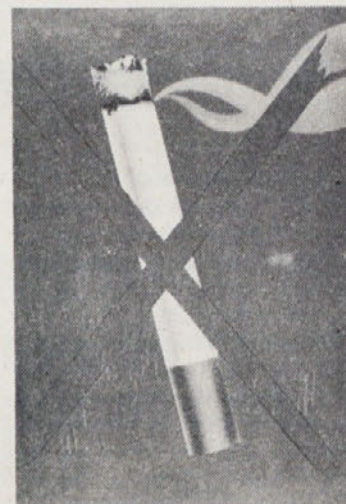
Brigada dobro dela, saj je v mesecu in pol dosegla plan med 94 in 95 odstotki, v maju pa že s 97 odstotki, povprečna norma pa je bila dosežena v brigadi okoli 114 odstotkov, v maju pa 97-odstotna. Za temi številkami pa je seveda veliko truda šivilj in organizatorice dela. Želja Ane je, da bi s študijem nadaljevala in prav nič noče več zamujati časa, zato pravi, da bo v študiju že to jesen. Želimo ji, da bi bil pogled na tablo še naprej lep (dnevni rezultati) in da bodo stroji še naprej tako enotno »zapeli«, kot je dejala Ana. Tako bodo tudi vse težave, ki se ob delu porajajo, lažje premagljive! Pri nadaljnjem študiju pa veliko uspehov!

lov na kadilce

Osnutek zakona o prepovedi kajenja v večjih javnih prostorih je že na samem začetku doživel močno omejevanje. Predlagatelj zakona je namreč moral popustiti kadilcem in tako je že na samem začetku omejena akcija za zaščito nekadilcev. Za kaj gre? Po novi inačici naj bi ozdi in vsi ostali sami določali prostore, kjer je kajenje prepovedano, to pa seveda poraja bojazen, da bo pritisk kadilcev tako močan, da bo teh prostorov zares malo. Sicer pa pogledimo (podatke povzemamo po članku v Delu), kaj zakon še prinaša:

Zakon predvideva za kršitelje tudi denarne kazni. Organizacije, ki ne bodo na vidnem mestu postavile opozoril o prepovedi kajenja in določile prostorov, bodo morale plačati 50.000 dinarjev. Ista kazen jih bo doletela, če ne bodo uredili nadzora izpolnjevanja zakona. Odgovorna oseba bo morala za isti prekršek plačati 10.000 dinarjev. Kajenje v nekadilskem prostoru bo stalo 1.500 dinarjev. Kazni bodo zaračunavali sanitarni inšpektorji, inšpektorji dela in miličniki.

Sanitarni in delovni inšpektorji ne nasprotujejo novim nalogam, v SNZ pa svojih ljudi ne bi radi še dodatno obremenili. Če bodo miličniki na športnih prireditvah v dvoranah, kjer že tako vzdržujejo javni red in mir, mirno gledali na kajenje gledalcev, od najavljenega zakona in zaščite nekadilcev ne bo nič.

Sicer pa že marsikatero okolje ukrepa po svojem občutku in po svoji odgovornosti do zdravja. Zelo strogi so v Vojvodini, kjer že od 1. julija prepovedujejo kajenje v javnih in delovnih prostorih, s 1. septembrom pa naj bi izginil tudi cigaretni dim v veliko prostorih v Srbiji. Pa še nekaj posameznih primerov: v enem od kombinatov v Kopaoniku odtrgajo delavcu, ki ga dobe s cigareto, 10 odst. od plače, ob naslednjem prekršku pa sledi prekinitev delovnega razmerja. Tudi Tigar iz Pirota tretira kajenje v njihovih prostorih za hujšo kršitev delovnih obveznosti. Od 1. maja je tudi v Jatovih letalih na notranjih progah prepovedano kajenje.

In še pogled v ZDA: v restavracijah z več kot 40 sedeži, morajo pripraviti posebno ločeno kadilnico, v večini je prepovedano kajenje v taksijih, bolnišnicah, šolah, bankah, tržnicah in veleblagovnicah, sploh pa v pisarnah ali celo sejnih dvoranah in pred televizijskimi kamerami.

Bomo tudi pri nas uspeli izgnati cigaretni dim? V Labodu smo že sprejeli sklep o prepovedi kajenja na šestankih, pa se še vedno močno kadi na večini od njih.

NAŠA MNENJA

...o stabilizaciji

Kaj je sploh stabilizacija, kaj bi se se dalo postoriti, da bi racionalizirali potrošnjo, kako se moramo obnašati?

Jožica Mežan (Temenica, likalnica): »Ne vem, kje bi se dalo še bolj previdno in bolj varčno obnašati. Poznam našo delovno okolje in trdim, da več, kot delamo, ne moremo. Razmere so težke, ker pa ni denarja, jih je težko izboljšati. Mislim, da bi bilo racionalnejše, če bi uredili prezračevanje, čeprav je to drago, ker bi morda ob boljših delovnih razmerah lahko še kaj pridobili...«

Ludvik Mežan (krojilnica Temenica): »Veliko je možnosti za bolj stabilizacijsko obnašanje. Predvsem pa je tu v prvi vrsti večja odgovornost vseh, še posebno pa vodilnih. Na primer potovanja. O strokovnih ekskurzijah nič ne izvemo, čeprav je bil za to porabljen čas in denar. Ni pretoka informacij in zato ta naložba ni pravilno naložena. Še mnogo težje pa je z napakami v samem krojenju. Pri tem mislim na procesni računalnik, kjer še ne teče vse tako, kot bi moralo. Zgodi se, da včasih po nekajkrat (trikrat, če sem natančnejši) krojijo en nalog. Tu gre ogromno papirja. Pa tudi kopiranje krojev je često vprašljivo in nejasno. Delavka v krojilnici ima

normo, ki je določena na jasno zaznaven kraj in ne na iskanje oznak. Če zaradi slabe kopije naredi napako, s tem potegne za sabo kar 70 napačno krojenih delov, to pa je že občuten denar...«

Jožica Pavlin (arhiv DSSS):

»Veliko bi se dalo prihraniti pri papirju. Vsak hoče imeti vse fotokopirano in to ni prav nič stabilizacijsko. Predvsem šefi bi se tega morali zavedati, saj so oni pri teh potrebah najzahtevnejši.«

Gregor Teršar — (računski center DSSS): »Lahko govorim le o naši službi, drugih ne poznam. V našem primeru bi se dalo veliko prihraniti, če bi naročali odgovorni le takrat izpiske iz računalnika, kadar je to nujno potrebno. Marsikaj se da tudi ekransko pogledati. Zgodi pa se, da so malenkosti naročene za izpiske, in to celo v večih primerih, papir pa je danes zelo drag... Pa še vprašanje je, ali te izpiske tudi koristno uporabijo, saj so bili primeri, ko po naročene niti prišli niso...«

Slavica Zupančič (brigadirka v Ločni, likalnica): »Ena od bolj stabilizacijskih potez bi bilo vedno dobro in pravočasno pripravljeno

delo in, če bi se le dalo, čim bolj utučeno delo. Sicer pa ima vsak gotovo še kaj rezerv, od porabe časa oziroma točnosti in primeru proizvodnih delavk do učinkovitosti dela režije. Ne rečem, da ta ne dela, vprašanje pa je, ali dela prav, dobro, ali ni to delo samo sebi namenjeno...«

Ludvik Judež (vodja proizvodnje Ločna): »Tudi v našem tozdu bi se še dalo marsikaj najti, vendar trdim, da smo v glavnem odvisni od priprave dela, od krmiljenja proizvodnje... Menim pa tudi, da imamo prehudo splošno režijo. Tako na oko bi človek rekel, da je vas v upravi za polovico preveč.«

Zdenka Blatnik (šivilja, Ločna): »Če govorimo o stabilizaciji, je še

veliko rezerve. Premlahovo se z menoj vred obnašamo do točnosti prihodov in odhodov. Vendar pri nas je to hitro vidno in hitro občutno, pri režiji pa ne. Pa še zviška nas gledate...«

Andrej Burja (modelar, Commerce): »Velikokrat smo že razčlenjevali možnosti in nujnosti bolj stabilizacijskega obnašanja, pa ni in ni pravega odziva. Na koordinaciji sindikata v novomeškem delu Laboda, na konferenci, na mnogih sestankih. Opozarjali smo na potratnost pri prevozi, na neusklajenost teh, opozarjali smo na nekontrolirano in preveliko uporabo pisarniškega materiala... Izgubljam pri času, saj niso redki, ki imajo zajtrk kar celo uro. Ni odgovornosti, zato tudi stabilizacije ne izpeljemo tako, kot bi morali. Eden od primerov je tudi kolektivni dopust. Odločili smo se zanj. Prilagodili naj bi delo temu, nazadnje pa ostaja v juliju cela četa ljudi na delu in sprašujem se, kako so si izbrili ta poseben položaj, kako ga upravičujejo...«

po svetu...

Damsko perilo in stezniki
Večje povpraševanje zlasti po prefinjenem spodnjem perilu

Nemški izdelovalci damskega perila in steznikov zro z zaupanjem v prihodnost, kajti lani se je v tej tekstilni dejavnosti povečala vrednost proizvodnje, narasel je izvoz in tudi delež pri oskrbi trga z damskim perilom je večji. Zanimivo je, da je promet z nočnim perilom ugodnejši kot z dnevnim, kar si je mogoče razlagati z dejstvom, da dnevno perilo ženske pogosto nosijo tudi kot nekakšno oblačilo za prosti čas.

Preglednica združenja nemške trikotažne industrije, ki ima sedež v Stuttgartu, kaže, da raste osveščenost, kar zadeva nošnjo ženskega perila. Posebno dobro gre v denar barvno optimistično in modno oblikovano perilo. Modno blago te vrste je tako pri proizvajalcih kot pri trgovcih nosilec prometa št. 1. Stranke pri nakupih perila ne gledajo na denar tako kot pri tako imenovanih »standardnih artiklih«, ki zadovoljujejo dnevne potrebe. Pri slednjih je pomembna cena, ki je nižja prav pri uvoženih izdelkih. Toda nemški izdelovalci so se tudi tu znašli: kolekcije ta-

kšnih standardnih artiklov dajo izdelati v tujini, nakar jih uvozijo za dopolnitev lastne ponudbe.

Zasluzna, da gre proizvajalcem perila in steznikov spet dobro, je predvsem moda vrhnjih damskih oblačil. Prav zato so pri spodnjem perilu odločilne barve in kroj, pa tudi materiali so vse bolj prefinjeni. To velja na primer za bombaž, ki učinkuje podobno kot svila in je v rabi za obšive čipk vseh variacijah. Perilo naj ne bi zahtevalo posebne nege, imelo pa naj bi lep videz.

Tudi če položaj proizvajalcev steznikov in modrčkov na prvi pogled ni rožnat, spremeni preglednica, dodana temu sestavku, ta vtis. Dame, ki so zaradi svoje postave vajene nositi steznik, ostajajo zveste posameznim blagovnim znamkam.

Desetletna primerjava (1975—1985) v drugi preglednici kaže, kakšne shujševalne kure je morala prenesti panoga v tem času. Proizvodnja se je količinsko skrčila; zaradi spremenjenih življenjskih navad se je zmanjšala tudi prodaja. Po drugi strani je narasel uvoz, vendar se je hkrati povečal tudi izvoz.

Zahodnonemški konfeksionarji za prožnejše obravnavanje dodelavnih poslov

Kot menijo v zahodnonemškem združenju konfeksijske industrije, se bo pritisk azijske konkurence na zahodnoevropske trge v letu 1987 še stopnjeval. Vendar so tudi Američani že v letu 1985 zaznamovali povečanje uvoza oblačilne konfekcije na okrog 14 milijard dolarjev, medtem ko je njihov izvoz dosegel vrednost le okrog 600.000 dolarjev.

Sočasno je zahodnoevropskim državam uspelo doseči dosti bolj izenačeno razmerje med uvozom in izvozom oblačil, saj so predlanskim izvozile za okrog 12 milijard dolarjev, uvozile pa so okrog 10 milijard dolarjev konfeksijskih izdelkov. Zahodnonemška konfeksijska industrija, ki je leta 1970 na zunanjih trgih prodala komaj za okrog 880 milijonov mark izdelkov, je leta 1985 dosegla izvoz v vrednosti že okrog 5,7 milijarde mark, po oceni za minulo leto pa je vrednost izvoza konfeksioniranih oblačil povečala na 6 milijard mark.

Kar 90% zahodnonemškega izvoza oblačil je usmerjenih na trg sosednjih zahodnoevropskih držav. Toda če naj bi zahodnonemška konfeksijska industrija ohranila doseženo raven izvoza oziroma izvoz oblačil še povečala, se bo morala uveljaviti tudi na zunajevropskih trgih, kot so še zlasti japonski in južnoameriški. V zvezi s tem se zahodnomeško združenje konfeksijske industrije v Bonnu in na sedežu EGS v Bruslju zavzema

za spremembo predpisov o poreklu konfeksijskih izdelkov. Obstoječi predpisi namreč zahtevajo, da se v Vzhodni Evropi, na primer na Poljskem, sešita oblačila deklarirajo oziroma obravnavajo kot poljski izdelek, čeprav so poljski konfeksionarji prispevali le delo (šivanje), že skrojene dele in blago, ki vrednostno pomenijo dosti več, pa jim je dobavil zahodnonemški partner. Ker dodelavni posli po obstoječi zakonodaji niso priznani kot začasni uvoz, se je občutno povečal klasični uvoz oblačil iz vzhodnoevropskih in daljnovzhodnih držav, s tem pa je bilo izgubljenih več nadaljnjih delovnih mest v zahodnonemški konfeksijski industriji.

Zato se zahodnonemška oblačilna industrija, ki v velikem obsegu sodeluje tudi z jugoslovanskimi tovarnami konfekcije, vztrajno prizadeva za večjo prožnost v prometu pasivnih dodelavnih poslov. Z zakonskimi predpisi otežkočene storitve, ki jih tuja industrija opravlja za zahodnonemške proizvajalce konfekcije, firme v ZRN, kot rečeno, silijo v klasičen uvoz, kar pa omejuje možnosti razvoja in zaposlovanja v tej tradicionalni maloindustrijski dejavnosti.

iz Tekstilca

Naši literati

Silva Puhar:

DOZORELI V ČASU

*V rečni strugi izgubljena
trohneča trupla
izginjajo
mimogrede.
Ni greh, ko črv
gre skozi možgane,
odpira vrata,
zapira okna
zaradi prepiha.*

*Med dozorelimi v času
ležeča oblačila
trgajo
mimogrede.*

modelar mora biti dober strokovnjak

Modelarsko delo je v konfekcijski eno ključnih, najodgovornejših in najzahtevnejših del. Sicer se z vplejavo procesnih računalnikov tudi to spreminja, vendar pa znanje in zahtevnosti ostajajo. Iz strokovne revije *Modni list* zato povzemamo sestavek, ki govori o modelarstvu, o vzgoji kadrov za to delo in o smereh razvoja modelarstva.

Za uvod si bom sposodil misli, ki jih je zapisal Jug Grizelj o našem šolstvu (objavljeno v *Večeru* dne 7. marca 1987 str. 26): »Že zdavnaj so modri ljudje spoznali, da prihodnosti kake države ne krojijo niti v gospodarstvu niti v politiki — marveč v šolskih klopih, v izobraževalnem sistemu. In če prihodnost Jugoslavije krojimo v naših sedanjih šolskih klopih, potlej bi bilo treba o tej prihodnosti mnogo več in resneje govoriti... ker imamo resnično katastrofalen šolski sistem.« Prav tako je sila zanimiva ugotovitev, ki jo Grizelj navaja po prepričanju akademika Pavla Saviča. Slednji namreč pravi, da so vse, kar je bilo dotlej izglasovano in sprejeto, predlagali v glavnem neizobraženi in nedomiselnih ljudje, ki ne zmorejo odgovoriti niti na tako temeljno vprašanje, kot je vprašanje, v kakšni resnični zvezi so interesi dela in vse družbe z novim sprejetim šolskim sistemom.

O neustreznosti vzgoji in izobraževanju konfekcijskih in oblačilnih kadrov smo že večkrat spregovorili; opozarjali smo na posledice, ki so vidne že danes in bodo še katastrofalnejše jutri, če ne bomo pravočasno poskrbeli za ustrezno reformo strokovnega šolstva, ki more napredovati le na podlagi pravih in vsebinsko bogatih učnih vsebinah. Akademik Savič pravi, da je bila reforma šolstva — posebno velja to še za strokovno šolstvo — pripravljena brez predhodnih temeljitih analiz dosežanega šolstva in brez poznavanja šolstva v svetu. K žalostni ugotovitvi, da so zakrili današnje slabo stanje v šolstvu le neizobraženi in nedomiselnih ljudje, bi dodali le to, da neuspeli reformi niso botrovali le neuki politiki ampak v veliki meri izobraženi kimavci, ljudje brez lastnega prepričanja, stremuški karieristi, ki so raje molčali, kakor da bi odločno nastopili proti neumnostim, za katere smo morali

plačati ogromno denarja in za katere smo porabili veliko duhovne energije.

Kader sposobnih modelarjev, ki še danes dela v konfekciji in kader dobrih oblačilnih obrtnikov je izšel iz absolventov nekdanje mojstrske oz. modelarske šole. Kdor pa se je hotel vpisati v te šole, je že pred vpisom moral imeti temeljito strokovno izobrazbo oblačilnega pomočnika in najmanj 3 leta delovne prakse. Dobro še vemo, kaj je moral znati absolvent oblačilne šole, če je hotel opraviti pomočniški izpit. Posebno zahtevni pa so bili izpiti za krojaškega mojstra ali šiviljsko mojstrinjo. Z izpitnim izdelkom, ki je moral biti izdelan v predpisanem času, so absolventi dokazovali svoje sposobnosti, spretnosti in znanja. Dobro izšolani pa tudi življenjsko izoblikovani strokovnjaki so lahko zasedali važna delovna mesta v konfekciji, so se odločali za odpiranje lastnih obrtnih delavnic ali pa so se uspešno uveljavili kot strokovni učitelji v oblačilnih in konfekcijskih šolah.

Danes se ti strokovnjaki, ki so že odšli ali šele bodo odšli v pokoj, sprašujejo, kdo bo lahko zasedal njihova mesta. Kadri, ki sedaj prihajajo iz šol, niso dovolj pripravljeni za zahtevna mesta modelarjev. Znano je, da poskusni model za razna oblačila lahko izdelata le tisti modelar, ki dobro obvlada vsa potrebna dela in ki zna

pripraviti kraj za kompjuter. Slab poskusni model ali pomanjkljiv kraj lahko povzroči v konfekciji veliko škodo. Zaradi tega morajo biti modelarji in vodje oddelkov skrbno izbrani, to se pravi: morajo biti natančni, zanesljivi, se zavedati svoje velike odgovornosti, biti vedeželjni, se sami dodatno izobraževati in slediti modnim trendom v svetu. Ali je potem lahko nekdo modelar, ki ne zna samostojno izdelati oblačilnih predmetov?

Stanje v oblačilnih obrtnih delavnicah prav tako ni rožnato. Krojaške delavnice so že redke, šiviljskih pa skoraj ni več. In zakaj tako? Vzrokov je zagotovo več. Občinska davčna politika je bila skrajno destimulativna. Obrtniki, ki so delali dnevno po 12 ali več urah celo več ur, niso od tega imeli koristi; delali so kot so govorili, za davke. Zato so delavnice zapirali in se zaposlili v trgovskih ali konfekcijskih podjetjih. Čudovito pa se je razvilo šušmarstvo, od katerega pa občinski proračun nima več koristi. Oblačilna zasebna obrt torej stagnira, seveda se ne more razvijati, ker tudi nima dovolj usposobljenih kadrov.

Svoja razmišljanja hočem končati z naslednjimi pozivi: če hočemo imeti spet dobre strokovne kadre tako v konfekciji kot v obrtnih delavnicah, potem:

— morajo strokovne šole za oblačilce pripravljati učence za po-

klic tako, da bodo znali samostojno izdelati vsa osnovna oblačila v svojem poklicu, kar bodo dokazali z izdelkom pri zaključnem izpitu;

— se smejo v modelarske šole vpisati le tisti oblačilci, ki imajo najmanj dve leti nepretrgane delovne prakse v svojem poklicu;

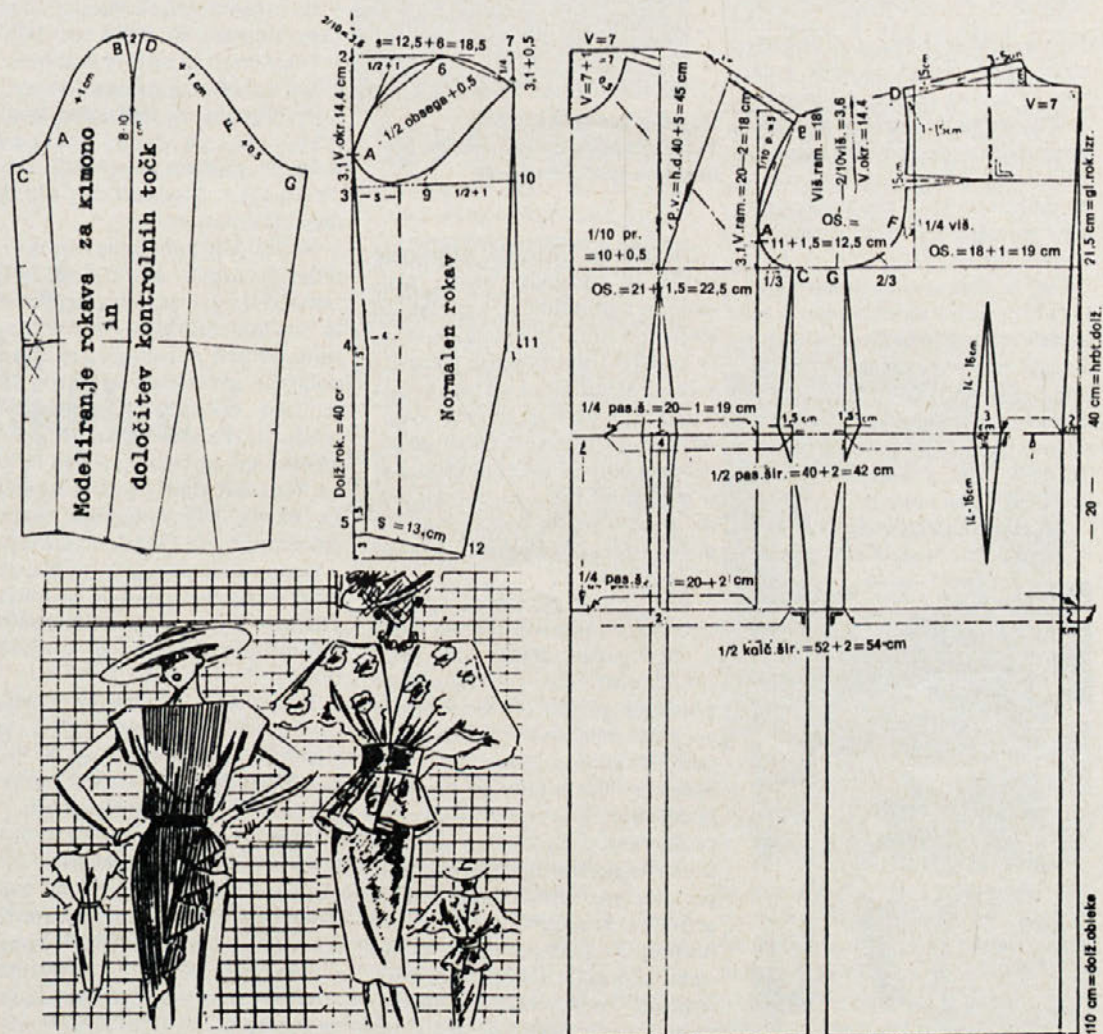
— delovne organizacije in zasebni obrtniki morajo odločilno vplivati na določanje vsebin učnih načrtov;

— strokovne šole za oblačilce kakor tudi modelarske šole morajo prirejati občasne tečaje in na njih seznanjati svoje absolvente z novimi delovnimi tehnikami, z novimi stroji, kroji in modnimi novostmi.

Seveda morajo imeti oblačilne šole ustrezne prostore, biti sodobno opremljene, imeti strokovno usposobljen kader in imeti tesne stike s konfekcijskimi podjetji ter zasebnimi obrtniki, nadalje dobro povezavo s podobnimi šolami doma in v tujini.

Ko bodo te zahteve izpolnjene, bomo imeli spet dobre oblačilne strokovnjake; odveč bo vsaka bojazen, da ne bo dovolj sposobnih ljudi na važnih in odgovornih delovnih mestih v konfekciji. In če bodo občine spet skrbale za razvoj obrti ter jo podpirale z raznimi stimulativnimi ukrepi, se bo tudi oblačilna obrt v veselje nas vseh ugodno razvila.

Albin Presker

Ani v slovo

Komaj v triintridesetem letu starosti je prekinila svoje mlado in žalostno življenje **ANA JORDAN**. Rojena je bila v družini Kadičnik v vasi Gabernik pri Škocjanu. Od leta 1972 je bila zaposlena v likalnici tozda Ločne.

Tiha in vase zaprta je prenašala življenje, ki ji je vse težje padalo na dušo. Potem ko je družina po dolgih letih neustreznih pogojev za življenje le dobila stanovanje, se je morala spoprijemati z novimi in novimi

težavami, ki so jo preplavljale. Čeprav težko, se je v zadnjem času le naslonila na sodelavke in jim potarnala. Pomoči je poskala tudi pri ustreznih strokovnih službah, toda morda je bila že pregloboko v težavah in svetovanj in usmeritev ni mogla sprejeti... Tako je klonila. Izbrala si je smrt in za sabo pustila dve deklici, komaj na začetku šole.

Z veliko žalosti smo se od nje poslovile sodelavke iz Ločne, ki smo jo imele rade in jo bomo obdržale v trajnem spominu.

Sodelavke iz Ločne

Štefanu nemcu v slovo

Po hudi bolezni, ki ga je pred dobrim letom dni odtrgala oddela, je na prvi poletni dan, v nedeljo 21. junija, preminil naš dober sodelavec in velik strokovnjak **ŠTEFAN NEMEC**.

Rojen je bil leta 1937 v Filovcih pri Murski Soboti. Najprej se je izšolal za krojača, kasneje pa je v Zagrebu končal tudi višjo oblačilno šolo. Izrodne Prekmurske ga je pot zanesla na Dolenjsko, kjer si je ustvaril družino in lep dom. Toda z rodno vasjo je obdržal tesne stike, saj je imel v Prekmurju tudi vinog-

rad, o katerem je tako rad pokramljal.

V Labodu je najprej vodil proizvodnjo v Temenici, nato razvojno službo DSSS, zatem pa je začasno prevzel vodenje Temenice, saj je bil človek, ki sodelovanje in strokovno pomoči nikoli ni odrekel.

Pred dobrim letom ga je napadla zahrbtna bolezen, ki ga je premagala kljub njegovemu velikemu življenjskemu in delovnemu elanu.

Navajeni smo ga bili videti veselega, prijaznega, delovnega. Njegova strokovnost je rojevala uspehe, po katerih se ga bomo še dolgo spominjali. V spominu pa nam bo ostal tudi kot prijeten in prijazen sodelavec. Cenili smo ga in imeli radi.

Sodelavci

zahvala

Ob nenadni in nepričakovani izgubi najine mame se najlepše zahvaljujeva sodelavcem za izrečena sožalja in za podarjeno cvetje.

Franci in Tine
Juršič

Novo mesto, 19. junija 1987

popravek

V zadnji številki našega časopisa je prišlo do zamenjave besedila pod dvema fotografijama. Besedilo, ki je bilo namenjeno Zalini likalnici, se je znašlo pod posnetkom likalnice v Temenici. Ekipa Temenice na letošnjem kvizu pa je ostala brez besedila, ki smo ji ga namenili (to je bilo namenjeno likalnici v Temenici) in ga tokrat posredujemo: »Veselo smo navijali tudi za pogumne Trebanjke. Levo na posnetku je Milena Furlan, ki je kviz vodila.«

Opravičujemo se delavkam Zale in Temenice in seveda vsem našim bralcem.

Na Labodovem igrišču v Novem mestu so imeli cicibani iz bližnjega vrtca svojo veselo prireditev, na kateri so obljubili, da bodo z nami redno sodelovali.

O samoupravljanju: citati iz Trstenjakove knjige Psihologija dela in organizacije

Vsak delavec ima v delovni organizaciji vrsto pravic in iz njih izvirajočih dolžnosti. Žal je znamenje nepoučenosti in nezglednosti, če ljudje redno vidijo pri sebi samo pravice, pri drugih pa samo dolžnosti. To seveda ni samoupravljanje, temveč samo opravljanje drugih.

Z delovno odgovornostjo stoji in pade delavsko samoupravljanje. Zahteva je tu tem bolj stopnjevana, ker naj bi imeli zavest delovne odgovornosti vsi člani kolektiva kot nosilci samonadzorstva, medtem ko v tradicionalni družbi (baje) zadošča, da imajo samo »odgovorni« funkcionarji zavest odgovornosti. Navaden delavec se je do zdaj čutil »neodgovornega«; in s to miselnostjo še nadaljuje večina. Tu smo še komaj na začetku dolgotrajnega procesa, ki ni samo »zunanji«, temveč tudi »notranji«.

Saj je smisel in učinkovitost delavskega samonadzorstva prav v tem, da se delavci v koordinaciji svojih funkcij drug drugega nadzorujejo. Kakor hitro je delavec socialno toliko zrel, da sprevidi, kako je njegov zasebni interes usodno povezan z interesom delovne organizacije in da z njo vsaj kot del celote sovpada, takoj obenem čuti potrebo, da pri svojem sodelavcu vidi, opazuje in s tem nehoti obenem nadzoruje isto delovno zavest in njeno usmerjenost.

Samonadzorstvo torej ne pomeni samo individualnega nadzorstva posameznega delavca nad samim seboj, temveč hkrati sonadzorstvo delavca ob delavcu: delavci nadzorujejo drug drugega, skupina nadzoruje sama sebe, ker ima zavest istih interesov, istih ciljev in skupne usode.

Kolektiv nadzoruje, se pravi: vsi in vsak. Avtoriteta, sestavni del vsake družbe (organizirane) je tu kolektiv, se pravi: vsi in vsak drug drugemu; avtoriteta je tu v pristojnosti in sodelovanju funkcij, ne pa od zgoraj samovoljno postavljen človek. Seveda je to ideal družbe, ki ga je treba še le uresničevati.

Doma sem iz slikovitega Podgorja in stari rek zatrjuje, da »kdor Podgorja in Podgorcev ne pozna, ne pozna celega sveta«.

To je majhna vas Stopiče, ki je pogreznjena v kotlino in ne vidiš je, dokler ne stojiš tik pred njo. Pravijo, da se je včasih tu razprostiral mogočen bukov gozd. Zdaj o njem ni ne duha ne sluha. Tik pod vasjo pa izvira in teče Težki potok, po katerem sta dobili ime dve vasi nad njegovim levim bregom: Gornja in Dolnja Težka voda. Nekoč si je tu gasila žejo živina. Ob potoku so se nekoč vrsili štirje mlini. Danes meljeta le še dva, zgarane kmečke roke ju še do danes niso zapustile in voda pridno poganja že zastareli mlinjski kolesi, ki domačinom še vedno prinašata zaslužek.

Nekoč so bili domačini po večini kmetje in dokaj kamnita kraška tla so komaj zadovoljevala vse potrebe, ki jih je bilo tekom let vedno več. Sedaj, ko so urejene prometne zveze, pa jih večina hodi na delo v bližnje Novo mesto. Toda časi se spreminjajo in še kako bomo včasih spoštovali vsak košček, vsako grudo te dragocene, rodovitne slovenske zemlje.

Imamo novo šolo, ki smo jo zgradili pred kratkim, pa trgovino, pošto, gasilski dom, gostilno, s tem pa se tudi končajo večja in pomembnejša poslopja v naši vasi. Ponašamo se lahko tudi z vodovodom, ki ga ima vsaka hiša, s telefonom in vse večje ceste so asfaltirane.

Pravijo, da je bilo tod včasih zelo živahno, kar je bil povod predvsem dolnjski cviček, ki so ga dajali vinogradi v gorica višje proti Dolžu. Danes cvička tukaj ni več, proti Dolžu pa se še vedno razprostirajo mogočni vinogradi,

Pred dvema letoma se je naš tozd Ločna s stopiško osnovno šolo, katere pokrovitelj je povezal s slovenskim kulturno-sportnim društvom Kajuh iz Zahodne Nemčije. Letos so naši zdomci obiskali Sromlje, kjer je bilo veliko navdušenje nad domačim kruhom, prelepim okoljem in veselo družbo. Na posnetku: predsednik društva izroča direktorju Ločne spominsko darilo.

ki so sedaj znani po domači »šmarnici«. V Novem mestu pa imajo podobno prireditev z naslovom Teden dolnjskega cvička.

Opisala sem nekatere posebnosti naše vasi nekoč in danes. Svojo vas zelo ljubim in cenim, kajti to je moja lepa, rodna vasica, in čeravno je majhna, je ne bi zamenjala za pet mest, v katerih neprestano drviijo jekleni konjički, ki za sabo puščajo nesnago, ta pa neprestano ogroža zrak in nekoč čisto okolje.

V mestu je stalno hrupno, tu pa je blažen mir, le kdaj pa kdaj se izza obronkov gozdov prikaže traktor, ki drvi nekam na polje, se bori proti revščini in skali prijetno tišino, ki je še pred kratkim obdajala našo lepo vasico, ki se koplje v bledih rožičkih, ki jih oddaja zimsko sonce.

HELENA JERIČEK,

6. a

OŠ Stopiče

P. S. Iz glasila učencev šole Jan-
ez Trdina iz Stopič

Za hec...

Moški pride v knjižnico in reče knjižničarki:

»Na dopust grem pa bi rad neko precej zabavno knjigo.«

»Naj bo torej nekaj lažjega?«

»Ni nujno, imam avto.«
odvrne.

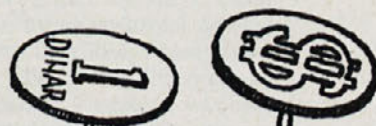
Profesor vpraša študenta ekonomije: »Povejte primer neproduktivno vloženega denarja.«

Študent pomisli in pravi: »To je, na primer, če namesto svojega dekleta povabiš v kino svojo sestro.«

-ba

SPOSOJENA PUŠČICA

V SENCI

šopek modrosti

Kritizirati — to pomeni dokazati avtorju, da ne dela tako, kot bi delal jaz, če bi znal. (K. Čapek)

Najhujša je utrujenost od brezdelja. (B. Knežević)

Ni dovolj samo znati delati, treba je tudi delati. Ni dovolj samo delati — treba je tudi znati delati. (G. Laub)

Danes je najhujše to, da prihodnost ni več, kar je bila. (P. Valéry)